

Latinská Amerika v 19. století

důsledky válek za nezávislost

- demografický propad
- zničená infrastruktura, narušený obchod, ekonomický propad
- opouštění měst
- přetrvávaly sociální i rasové bariéry ve společnosti
- jen pozvolné budování národní identity
- decentralizace, rozpady nových státních útvarů
- expanzivní snahy evropských států a USA
- vzájemné války, občanské války

politická dezintegrace

- 1830 rozpad Gran Colombia → Kolumbie, Venezuela, Ekvádor (+ budoucí Panama)
- 1838 rozpad Spojených středoamerických provincií → Chiapas Mexiku; Guatemala, Salvador, Honduras, Kostarika

budování národního vědomí

- veřejný prostor
- školy
- noviny
- veřejné slavnosti
- odkazy na předkolumbovské dějiny

Pomník Simonu Bolívarovi v Limě

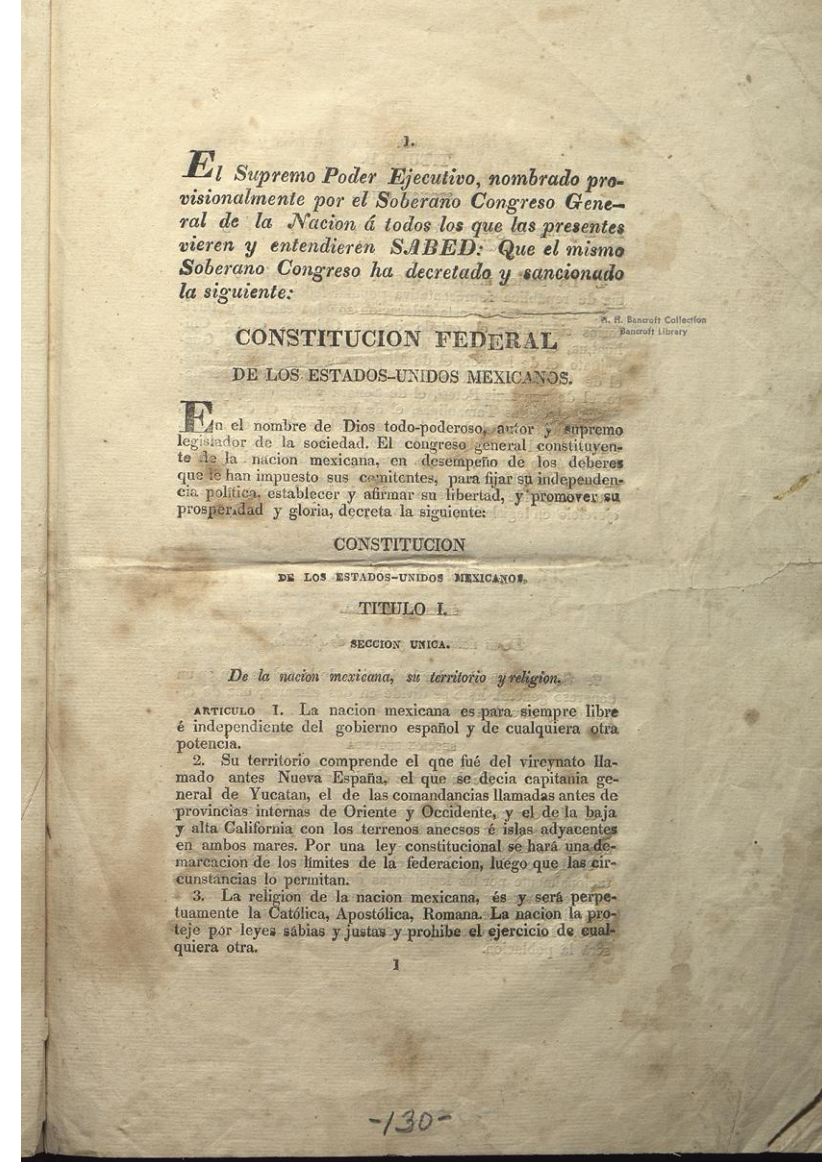
snahy o homogenizaci národní společnosti:

- rozšiřování volebního práva
- rušení privilegia církv
- rušení otroctví
- rušení indiánských privilegií (kolektivní držba půdy)
- alfabetizace → mizení domorodých jazyků

varianty politického systému

- monarchie
- prezidentská republika
- demokratická republika

reálně ale importované politické vzory v Latinské Americe nebyly uváděny do praxe

mexická ústava 1824

liberálové vs. konzervativci

- postoj k církvi a její roli ve společnosti
- postoj k indiánskému obyvatelstvu
- město vs. venkov, pobřeží vs. vnitrozemí

federalisté vs. centristé

základním rozporem názor na míru ústřední moci státu

(liberálové spíše centrismus, konzervativci federalismus)

- veškerá politika v rukou elit, masy prostého obyvatelstva vyloučeny

ústřední role armády v latinskoamerické politice

ústřední role armády v latinskoamerické politice

místní vůdci (*caudillos*)

ústřední role armády v latinskoamerické politice

místní vůdci (*caudillos*)

- základna ve venkovském prostředí – soukromé armády – princip osobního (charismatického), ne politického vůdcovství
- machismus, patriarchální hodnoty v latinskoamerické společnosti

caudillové 19. století:

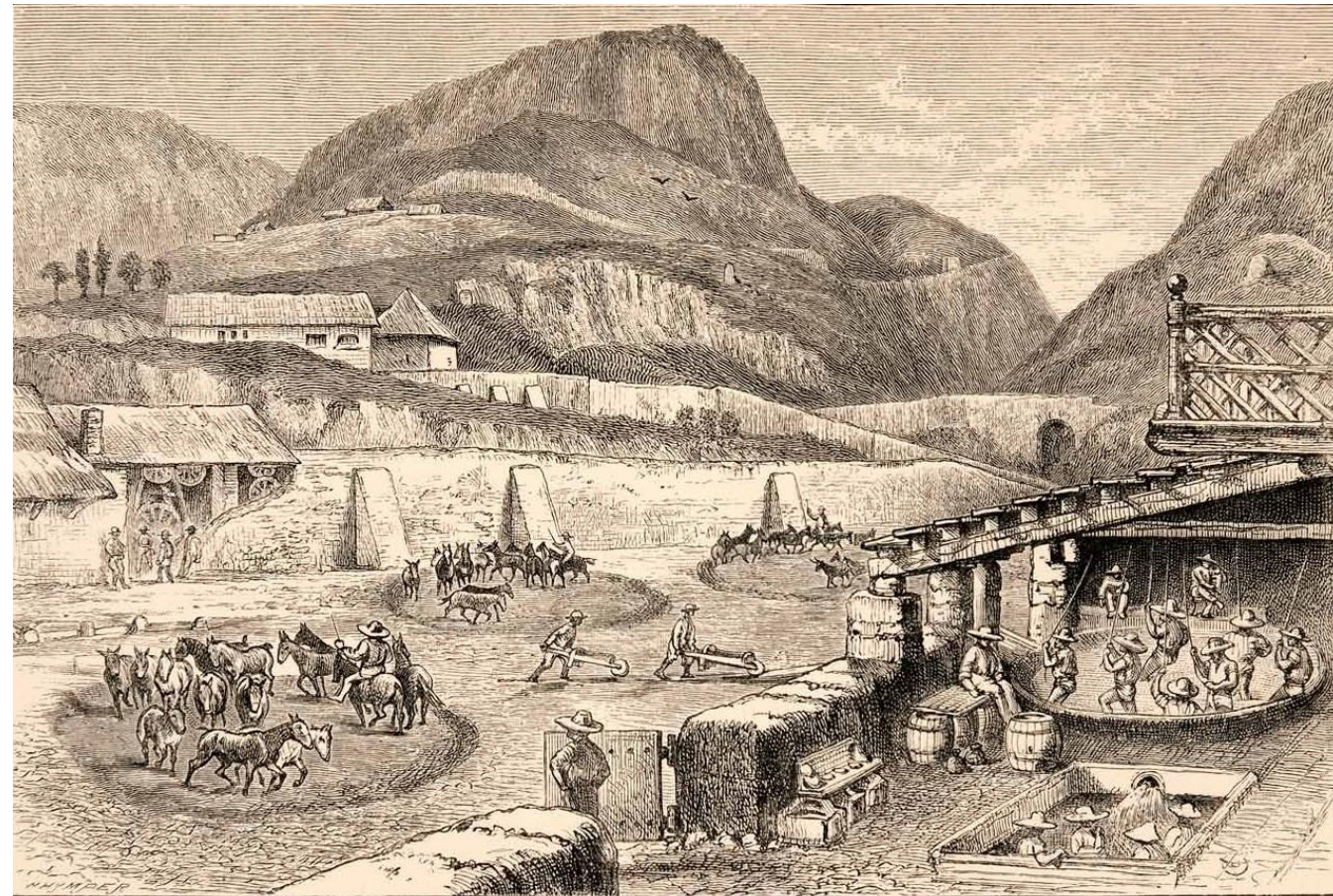
- Juan Manuel Rosas (Argentina)
- Antonio López de Santa Ana, Porfirio Díaz (Mexiko)
- José Gervasio Artigas (Uruguay)
- José Rafael Carrera (Guatemala)
- José Gasparo Rodríguez de Francia (Paraguay)
- José Antonio Páez (Venezuela)

Raymond Monvoisin, *Juan Manuel Rosas*, 1842

ekonomika:

- závislost na exportu – Velká Británie → politický vliv
- zemědělské velkostatky (*haciendas*)
- nevolníci (*peones*)

THE BENEFICIATING HACIENDA OF LORETTO, PACHUCA.

zhoršování situace Indiánů a míšenců na venkově → banditismus,
povstání

guerra de castas (1847-53)
povstání Mayů na Yucatánu
náboženský synkretismus

anon., Guerra de Castas, ca. 1850

konec 19. století – pronikání amerického kapitálu do
plantážního hospodářství a těžby nerostů → politické aktivity

- banány – *United Fruit Company* (1899)

Kostarika, ca. 1905

intervencionismus

- USA v Mexiku

od 30. let 19. století problém Texasu – anglicky mluvící protestantští kolonisté, rozšiřování otroctví

1835 zahájení války – bitva o Alamo → nezávislost Texasu, 1836 bitva u San Jacinta

1845 Texas připojen k USA

1846-48 americko-mexická válka

1848 smlouva z Guadalupe Hidalgo

1848 smlouva z Guadalupe Hidalgo

- 1855-60 William Walker ve Střední Americe

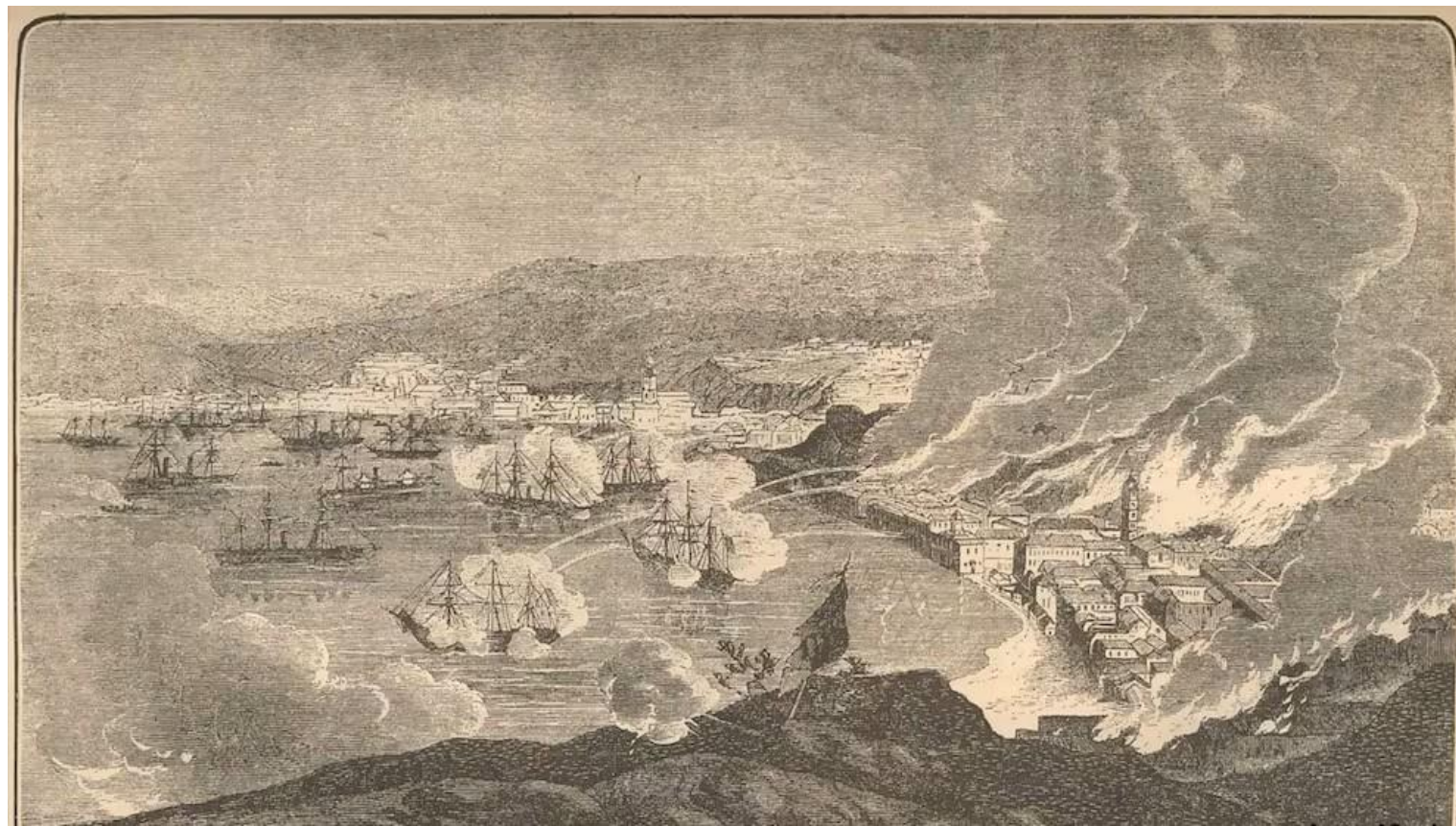

- v Mexiku po porážce 1848 snaha o reformy → občanská válka. Liberální prezident Benito Juárez vs. konzervativní prezident Miguel Miramón
- 1865-67 francouzská intervence – „mexické císařství“ (Maximilián Habsburský)

Edouard Manet, *Poprava císaře Maximiliána*, 1868

- 1865-66 - první tichomořská válka - Španělsko vs. Peru, Chile, Bolívie a Ekvádo – válku vyvolal španělský zábor ostrovů Chincha (bohatých na guáno) – potvrdila ztrátu vlivu Španělska v Latinské Americe

Hugo Kunz, *Obléhání přístavu Valparaíso*, 1866

vzájemné války latinskoamerických států v 19. století

- 1837-39 – Chile zabránilo vytvoření peruánsko-bolivijské federace („nové říše inků“ – bolivijský diktátor Andrés de Santa Cruz dobyl Limu)
- 1839-52 – argentinské angažmá v uruguayské občanské válce – na straně Uruguaye i Giuseppe Garibaldi

- 1879 to 1884 - druhá tichomořská válka (válka o ledek)

nejasné hranice mezi Bolívií a Chile v poušti Atacama

naleziště ledku – zájem Velké Británie

spojenectví Bolívie s Peru (snaha o zachování exportu guana)

- paraguayská válka (1864-70)

Paraguay + Uruguay vs. Brazílie a Argentina

roznětkou brazilský zájem o uruguayské území, paraguayské zapojení do vnitřních sporů v Uruguayi

Uruguay si díky podpoře ze strany Francie a Británie udržela nezávislost → Triple Alianza proti Paraguayi

paraguayský prezident Francisco Solano López padl v poslední fázi bojů

ztráta části území

devastace ekonomiky, přežila pětina obyvatel, jen minimum mužů

důsledky hluboko do 20. století